

Міністерство освіти і науки України

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Перший проректор

_____ Н. М. Іщенко

„___” _____ 20__ р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

назва

статус дисципліни вибіркова

нормативна чи вибіркова

для спеціальності 035 Філологія

шифр, назва

спеціалізація 035.04 германські мови та літератури

(переклад включно) – англійська

АВТОР ПРОГРАМИ:

ст. викладач, канд. філол. наук

вчене звання, науковий ступінь

кафедра англійської філології

назва кафедри

Корнева Світлана Євгеніївна

прізвище, ім'я, ім'я по-батькові автора

„___” _____ 20__ р.

Миколаїв 2017

Лист погодження робочої програми

Робочу програму схвалено:

на засіданні кафедри _____ англійської філології _____
назва кафедри, за якою закріплена дисципліна

Протокол № _____ від „____” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (Старшова О.О.)
Підпис ПІБ

на засіданні випускової кафедри _____ англійської філології _____
назва кафедри

Протокол № _____ від „____” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (Старшова О.О.)
Підпис ПІБ

на засіданні методичної ради факультету _____ Інституту філології _____
назва факультету, за яким закріплена дисципліна

Протокол № _____ від „____” _____ 20__ р.

Голова _____ (Пронкевич О.В.)
Підпис ПІБ

на засіданні методичної ради факультету _____ Інституту філології _____
назва факультету спеціальності, для якої викладається дисципліна

Протокол № _____ від „____” _____ 20__ р.

Голова _____ (Пронкевич О.В.)
Підпис ПІБ

Робочу програму погоджено за формами навчання:

Денна форма навчання:

Декан факультету (Директор інституту) _____ Пронкевич О.В. _____
Назва, підпис, дата

Начальник навчально-
методичного відділу

_____ 20__ р.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 0203 Гуманітарні науки	Вибіркова	
Розділів – 2	Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізація: 035.04 германські мови та літератури (переклад включно) – англійська	Рік підготовки:	
Тем – 7 (денна); 4 (заочна)		2017-2018-й	2017-2018-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		Семестр	Триместр
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: <u>аудиторних</u> – 2 год. <u>самостійної роботи студента</u> – 4 год.		Лекції	
для заочної форми навчання: <u>аудиторних</u> – 1 год. (1-й триместр), 4 год. (2-й триместр) <u>самостійної роботи студента</u> – 20 год.	15 год.	6 год.	
	Практичні, семінарські		
	15 год.	4 год.	
	Лабораторні		
	- год.	- год.	
	Самостійна робота		
	60 год.	80 год.	
	Індивідуальні завдання: год.		
	Вид контролю: залік		
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр		

1. Концепція викладання дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень» є важливим компонентом загальнофілологічної підготовки майбутнього фахівця в галузі англійської філології. Зростання вимог до підготовки і перепідготовки науково-педагогічних та наукових кадрів, а також до вищої професійної освіти вимагає якісно нового теоретичного і методичного забезпечення науково-дослідницької діяльності. Науково-дослідницька діяльність – це інтелектуальна праця, спрямована на придбання знань, умінь і навичок. Успішне володіння навичками дослідження і творчої роботи бакалаврами допомагає їм використовувати наукові знання на практиці.

Мета курсу «Основи наукових досліджень» – висвітлення теоретичних основ, питань методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності, тобто теоретичного й практичного підґрунтя для ефективного проведення наукових досліджень студентами.

Завдання:

- розкрити студентам зміст курсу «Основи наукових досліджень»;
- ознайомити майбутніх фахівців із засадами ведення науково-дослідницької роботи;
- забезпечити теоретичними та практичними засадами для оволодіння методологією і методами дослідження, що сприяє розвитку раціонального творчого мислення, оптимальної організації наукової творчості;
- розвинути в студентів уміння планувати і організовувати науково-дослідницьку роботу на індивідуальному та колективному рівні;
- навчити студентів основам проведення дослідження та планування експерименту в науково-дослідній роботі;
- навчити студентів правил ведення наукової документації, оформлення наукових звітів, статей, робіт.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

1) знати:

- планування, організацію і проведення наукового дослідження;
- методи й прийомами наукових досліджень;
- актуальні проблеми розвитку філологічної та педагогічної наук і критерії вибору напрямку наукового дослідження;
- форми й принципи організації науково-дослідної роботи;

2) вміти:

- використовувати наукові методи у філологічній та педагогічній діяльності;
- розробляти наукові проблеми;
- готувати доповіді;
- писати наукові статті;
- оформляти наукові роботи застосовуючи при цьому сучасні інформаційні технології, програмні забезпечення;
- здійснювати захист наукових робіт.

Знання та вміння, отримані студентом під час вивчення цієї навчальної дисципліни, пов'язані з професійною підготовкою фахівця з освітнім рівнем бакалавра.

2. Витяг з навчального плану спеціальності

Денна форма навчання

Форма навчання	Курс	Семестр	Всього годин (обсяг роботи)	В тому числі						Форма підсумкового контролю	
				аудиторних				самостійна робота студента		екзамен	залік
				лекцій	семінарських	практичних	лабораторних	семестрова робота по дисципліні	курсова робота (проект)*		
денна	1	1	90	15	15	0	0	60	0	-	+

Заочна форма навчання

Форма навчання	Курс	Триместр	Всього годин (обсяг роботи)	В тому числі						Форма підсумкового контролю	
				аудиторних				самостійна робота студента		екзамен	залік
				лекцій	семінарських	практичних	лабораторних	триместрова робота по дисципліні	курсова робота (проект)*		
заочна	1	1, 2	90	6	4	0	0	80	0	-	+

3. Зміст навчальної дисципліни – тематичні плани дисципліни

Денна форма навчання

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин			Форми контролю
			Аудиторні		Самостійна робота студента	
			лекційні	семінарські		
1	Розділ 1. Науково-дослідницька діяльність та її види, форми, основні результати наукових досліджень.	60	10	10	40	
2	Тема 1. Наука й наукові дослідження. Наукові принципи пізнавальної діяльності людини.	9	2	2	5	Усне опитування
3	Тема 2. Метод та його класифікації. Лінгвістичні, літературознавчі та педагогічні методи дослідження.	9	2	2	5	Усне опитування
4	Тема 3. Структура наукової роботи.	14	2	2	10	Усне опитування
5	Тема 4. Наукова інформація: поняття, види. Пошук, накопичення, обробка наукової інформації.	14	2	2	10	Усне опитування
6	Тема 5. Наукові праці студентів. Основні принципи написання. Оформлення та захист наукових праць студентів.	14	2	2	10	Усне опитування
7	Розділ 2. Види наукових робіт.	30	5	5	20	
8	Тема 6. Вимоги до оформлення наукової роботи. Правила використання та подання джерел.	14	2	2	10	Усне опитування
9	Тема 7. Наукова публікація: поняття, функції. Основні види	16	3	3	10	Усне опитування

	наукової публікації. Форми впровадження результатів наукового дослідження.					
	ВСЬОГО	90	15	15	60	

Заочна форма навчання

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин			Форми контролю
			Аудиторні		Самостійна робота студента	
			лекційні	семінарські		
1	Розділ 1. Науково-дослідницька діяльність та її види, форми, основні результати наукових досліджень.	45	3	2	40	
2	Тема 1. Наука й наукові дослідження. Наукові принципи пізнавальної діяльності людини. Метод та його класифікації. Лінгвістичні, літературознавчі та педагогічні методи дослідження.	23	2	1	20	Усне опитування, контрольна робота
3	Тема 2. Структура наукової роботи. Наукова інформація: поняття, види. Пошук, накопичення, обробка наукової інформації. Наукові праці студентів. Основні принципи написання. Оформлення та захист наукових праць студентів.	22	1	1	20	Усне опитування, контрольна робота
7	Розділ 2. Види наукових робіт.	45	3	2	40	
8	Тема 3. Вимоги до оформлення наукової роботи. Правила використання та подання джерел.	23	2	1	20	Усне опитування, контрольна робота
9	Тема 4. Наукова публікація: поняття, функції. Основні види наукової публікації. Форми впровадження результатів наукового дослідження.	22	1	1	20	Усне опитування, контрольна робота
	ВСЬОГО	90	6	4	80	

4. Аудиторна робота

Денна форма навчання

Лекції

Розділ 1. Науково-дослідницька діяльність та її види, форми, основні результати наукових досліджень.

Тема 1. Наука й наукові дослідження. Наукові принципи пізнавальної діяльності людини.

Наукове вивчення як основна форма наукової роботи. Розвиток науки в Україні. Загальнонаукові принципи пізнавальної діяльності людини. Конкретнонаукова (або частковонаукова) методологія.

Тема 2. Метод та його класифікації. Лінгвістичні, літературознавчі та педагогічні методи дослідження.

Метод. Типи методів. Методи емпіричного дослідження. Методи, що застосовують на емпіричному та теоретичному рівнях досліджень. Методи теоретичних досліджень. Методи лінгвістичного дослідження. Літературознавчі методи. Методи педагогічних досліджень.

Тема 3. Структура наукової роботи.

Загальна схема наукового дослідження. Композиція наукової роботи. Вимоги до змісту наукової роботи.

Тема 4. Наукова інформація: поняття, види. Пошук, накопичення, обробка наукової інформації.

Наукова інформація та її джерела. Робота із джерелами інформації.

Тема 5. Наукові праці студентів. Основні принципи написання. Оформлення та захист наукових праць студентів.

Реферат. Курсова робота. Дипломна робота. Магістерська робота. Представлення наукової роботи. Публічне обговорення наукових праць студентів.

Розділ 2. Види наукових робіт.

Тема 6. Вимоги до оформлення наукової роботи. Правила використання та подання джерел.

Загальні вимоги до оформлення наукової роботи. Правила подання ілюстрацій. Подання таблиць. Правила оформлення додатків. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела. Правила оформлення використаних джерел.

Тема 7. Наукова публікація: поняття, функції. Основні види наукової публікації. Форми впровадження результатів наукового дослідження.

Наукова публікація. Головні функції публікацій. Наукове видання. Наукова стаття. Доповідь. Тези доповіді. Рецензія. Методика підготовки та оформлення публікацій до видання. Форми звітності при науковому дослідженні.

Семінарські заняття

Розділ 1. Науково-дослідницька діяльність та її види, форми, основні результати наукових досліджень.

Тема 1. Наука й наукові дослідження. Наукові принципи пізнавальної діяльності людини.

Питання, що виносяться на обговорення на семінар:

1. Поняття «наука»: його основні визначення.
2. Історія становлення науки. Розвиток різних галузей наук.
3. Сучасний стан науки в Україні та світі.

Питання для контролю:

1. Мета науки. Наукові напрямки.

Тема 2. Метод та його класифікації. Лінгвістичні, літературознавчі та педагогічні методи дослідження.

Питання, що виносяться на обговорення на семінар:

1. Поняття «метод», «прийом», «методика». Групи загальнонаукових методів дослідження.

2. Методи емпіричного дослідження: їхній зміст та вимоги до виконання.

3. Методи емпіричного та теоретичного рівнів дослідження: їхній зміст та вимоги до виконання.

4. Методи теоретичного дослідження: їхній зміст та вимоги до виконання.

Питання для контролю:

1. Філологічні методи дослідження: визначення, дослідники, впровадження.
2. Педагогічні методи дослідження: визначення, дослідники, впровадження.

Тема 3. Структура наукової роботи.

Питання, що виносяться на обговорення на семінар:

1. Обґрунтування актуальності обраної теми.
2. Постановка мети і конкретних завдань дослідження.
3. Визначення об'єкта і предмета дослідження.
4. Вибір методів (методики) проведення дослідження.
5. Опис процесу дослідження. Формулювання висновків.
6. Обговорення результатів дослідження.

Питання для контролю:

Обрати і сформулювати *тему* дослідження, обґрунтувати *актуальність*, визначити *мету* та *завдання*, виокремити *об'єкт* й *предмет*, представити *новизну* та *практичну цінність*.

Тема 4. Наукова інформація: поняття, види. Пошук, накопичення, обробка наукової інформації.

Питання, що виносяться на обговорення на семінар:

1. Поняття, терміни та роль інформації в проведенні наукових досліджень.
2. Значення якості інформації в наукових дослідженнях.
3. Види інформації та методика оволодіння нею в процесі дослідження.
4. Інформація в інформаційно-пошукових системах бібліотек та установах науково-технічної інформації.
5. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації та автоматизовані системи обробки інформації на ЕОМ. Каталоги, їх види та характеристика.

Питання для контролю:

1. Джерела наукових досліджень. Їх класифікація.
2. Законодавство, науково-технічна політика й нормативна база наукових досліджень в Україні.
3. Сутність наукових документів та їх види.
4. Методика роботи з інформаційними джерелами, вимоги до роботи над текстом.

Тема 5. Наукові праці студентів. Основні принципи написання. Оформлення та захист наукових праць студентів.

Питання, що виносяться на обговорення на семінар:

1. Основні принципи наукової праці.
2. Техніка роботи при написанні наукового дослідження.
3. Складання та призначення робочої картотеки літератури.
4. Конспект літературного джерела. Види та призначення конспекту.
5. Реферат. Види рефератів. Структура та оформлення реферату.
6. Курсова робота: загальна характеристика, послідовність виконання, підготовчий етап, робота з текстом, оформлення.
7. Керівництво курсовою роботою, рецензування та захист.

8. Дипломна робота: загальна характеристика, послідовність виконання, підготовчий етап, робота з текстом, оформлення.

9. Керівництво дипломною роботою, рецензування та захист.

10. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Оформлення документів на магістерську дипломну роботу. Етапи написання. Підготовка до захисту.

Питання для контролю:

1. Характерні недоліки при виконанні курсових та дипломних робіт.

2. Анотація. Основні вимоги до написання.

Розділ 2. Види наукових робіт.

Тема 6. Вимоги до оформлення наукової роботи. Правила використання та подання джерел.

Питання, що виносяться на обговорення на семінар:

1. Рубрикація тексту. Абзац як найпростіша рубрика: особливості написання.

2. Зміст та написання розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів.

3. Мова і стиль наукової праці. Синтаксис наукової мови.

4. Загальні вимоги до оформлення наукової роботи.

5. Подання текстового матеріалу. Правила подання ілюстрацій. Подання таблиць.

6. Загальні правила подання формул. Правила оформлення додатків.

7. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.

Питання для контролю:

1. Правила оформлення використаних джерел.

Тема 7. Наукова публікація: поняття, функції. Основні види наукової публікації. Форми впровадження результатів наукового дослідження.

Питання, що виносяться на обговорення на семінар:

1. Наукова публікація та основні види.

2. Монографія: поняття, алгоритм написання.

3. Наукова стаття, вимоги до оформлення.

4. Авторський, друкований, обліково-видавничий аркуш.

5. Дисертація: оформлення, подання до захисту, захист.

6. Доповідь: види та вимоги до підготовки. Тези доповіді, алгоритм тези.

Питання для контролю:

1. Рецензія. Вимоги до написання. Внесення правок після рецензування.

2. Вимоги до підготовки підручників і навчальних посібників.

3. Методика підготовки та оформлення публікацій.

4. Прийоми викладення наукових матеріалів.

5. Структура звіту про НДР (науково-дослідну роботу).

6. Форми впровадження результатів наукового дослідження.

7. Надання грифу Міністерства освіти і науки України.

8. Форми звітності при наукових дослідженнях. Апробації.

Заочна форма навчання

Лекції

Розділ 1. Науково-дослідницька діяльність та її види, форми, основні результати наукових досліджень.

Тема 1. Наука й наукові дослідження. Наукові принципи пізнавальної діяльності людини. Метод та його класифікації. Лінгвістичні, літературознавчі та педагогічні методи дослідження.

Наукове вивчення як основна форма наукової роботи. Розвиток науки в Україні. Загальнонаукові принципи пізнавальної діяльності людини. Конкретнонаукова (або частковонаукова) методологія. Метод. Типи методів. Методи емпіричного дослідження. Методи, що застосовують на емпіричному та теоретичному рівнях досліджень. Методи теоретичних досліджень. Методи лінгвістичного дослідження. Літературознавчі методи. Методи педагогічних досліджень.

Тема 2. Структура наукової роботи. Наукова інформація: поняття, види. Пошук, накопичення, обробка наукової інформації. Наукові праці студентів. Основні принципи написання. Оформлення та захист наукових праць студентів.

Загальна схема наукового дослідження. Композиція наукової роботи. Вимоги до змісту наукової роботи. Наукова інформація та її джерела. Робота із джерелами інформації. Реферат. Курсова робота. Дипломна робота. Магістерська робота. Представлення наукової роботи. Публічне обговорення наукових праць студентів.

Розділ 2. Види наукових робіт.

Тема 3. Вимоги до оформлення наукової роботи. Правила використання та подання джерел.

Загальні вимоги до оформлення наукової роботи. Правила подання ілюстрацій. Подання таблиць. Правила оформлення додатків. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела. Правила оформлення використаних джерел.

Тема 4. Наукова публікація: поняття, функції. Основні види наукової публікації. Форми впровадження результатів наукового дослідження.

Наукова публікація. Головні функції публікацій. Наукове видання. Наукова стаття. Доповідь. Тези доповіді. Рецензія. Методика підготовки та оформлення публікацій до видання. Форми звітності при науковому дослідженні.

Семінарські заняття

Розділ 1. Науково-дослідницька діяльність та її види, форми, основні результати наукових досліджень.

Тема 1. Наука й наукові дослідження. Наукові принципи пізнавальної діяльності людини. Метод та його класифікації. Лінгвістичні, літературознавчі та педагогічні методи дослідження.

Питання, що виносяться на обговорення на семінар:

1. Поняття «наука»: його основні визначення.
2. Історія становлення науки. Розвиток різних галузей наук.
3. Сучасний стан науки в Україні та світі.
4. Поняття «метод», «прийом», «методика». Групи загальнонаукових методів дослідження.
5. Методи емпіричного дослідження: їхній зміст та вимоги до виконання.
6. Методи емпіричного та теоретичного рівнів дослідження: їхній зміст та вимоги до виконання.
7. Методи теоретичного дослідження: їхній зміст та вимоги до виконання.

Питання для контролю:

1. Мета науки. Наукові напрямки.
2. Філологічні методи дослідження: визначення, дослідники, впровадження.
3. Педагогічні методи дослідження: визначення, дослідники, впровадження.

Тема 2. Структура наукової роботи. Наукова інформація: поняття, види. Пошук, накопичення, обробка наукової інформації. Наукові праці студентів. Основні принципи написання. Оформлення та захист наукових праць студентів.

Питання, що виносяться на обговорення на семінар:

1. Обґрунтування актуальності обраної теми. Постановка мети і завдань.
2. Визначення об'єкта і предмета дослідження. Вибір методів.
3. Опис процесу дослідження. Формулювання висновків і оцінка отриманих результатів. Обговорення результатів дослідження.
4. Поняття, терміни та роль інформації в проведенні наукових досліджень.
5. Значення якості інформації в наукових дослідженнях.
6. Види інформації та методика оволодіння нею в процесі дослідження.
7. Реферат. Курсова робота. Дипломна робота. Магістерська робота.

Питання для контролю:

Обрати і сформулювати *тему* дослідження, обґрунтувати *актуальність*, визначити *мету* та *завдання*, виокремити *об'єкт* й *предмет*, представити *новизну* та *практичну цінність*.

Розділ 2. Види наукових робіт.

Тема 3. Вимоги до оформлення наукової роботи. Правила використання та подання джерел.

Питання, що виносяться на обговорення на семінар:

1. Рубрикація тексту. Абзац як найпростіша рубрика: особливості написання.
2. Зміст та написання розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів.
3. Мова і стиль наукової праці. Синтаксис наукової мови.
4. Загальні вимоги до оформлення наукової роботи.
5. Подання текстового матеріалу. Правила подання ілюстрацій. Подання таблиць.
6. Загальні правила подання формул. Правила оформлення додатків.
7. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.

Питання для контролю:

1. Правила оформлення використаних джерел.

Тема 4. Наукова публікація: поняття, функції. Основні види наукової публікації. Форми впровадження результатів наукового дослідження.

Питання, що виносяться на обговорення на семінар:

1. Наукова публікація та основні види.
2. Монографія: поняття, алгоритм написання.
3. Наукова стаття, вимоги до оформлення.
4. Авторський, друкований, обліково-видавничий аркуш.
5. Дисертація. Доповідь. Тези доповіді, алгоритм тези.

Питання для контролю:

1. Рецензія. Вимоги до написання. Внесення правок після рецензування.
2. Вимоги до підготовки підручників і навчальних посібників.
3. Методика підготовки та оформлення публікацій.
4. Прийоми викладення наукових матеріалів.

5. Структура звіту про НДР (науково-дослідну роботу).
6. Форми впровадження результатів наукового дослідження.
7. Надання грифу Міністерства освіти і науки України.
8. Форми звітності при наукових дослідженнях. Апробації.

5. Самостійна робота

Для самостійного опрацювання пропонується *наступний перелік тем*:

1. Філологічні методи дослідження: визначення, дослідники, впровадження.
2. Педагогічні методи дослідження: визначення, дослідники, впровадження.
3. Структура звіту про НДР (науково-дослідну роботу).
4. Надання грифу Міністерства освіти і науки України.
5. Форми звітності при наукових дослідженнях.
6. Апробації результатів дослідження.
7. Види ілюстрацій. Правила подання формул.
8. Авторський, друкований, обліково-видавничий аркуш.
9. Абзац як найпростіша рубрика тексту: особливості написання.
10. Монографія: поняття, алгоритм написання.
11. Дисертація: оформлення, подання до захисту, захист.
12. Сутність науки як особливого виду людської пізнавальної діяльності. Її основні цілі.
13. Три основні напрями, за якими здійснюються сучасні наукові дослідження. Приклади наукових досліджень у цих напрямках.
14. Основні вимоги до наукової роботи.
15. Праксеологічна культура. Її основні принципи та важливість для наукової діяльності.
16. Поняття «метод наукового дослідження» та основні рівні, на яких використовуються методи дослідження.
17. Основні методи емпіричного дослідження.
18. Сутність використання методів індукції та дедукції в реальному перекладацькому процесі.
19. Основні методи теоретичного дослідження.
20. Сутність основних методів лінгвістичного аналізу лексичних одиниць.

Для перевірки матеріалу, що винесений на самостійне опрацювання студентам запропоновано обрати одну із зазначених тем та приготувати розгорнуту доповідь. Максимальна кількість балів за повне розкриття теми – 10.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з дисципліни Основи наукових досліджень
назва дисципліни

Денна форма навчання

кількість годин СРС згідно з навчальним планом 60

Види самостійної роботи	Трудо-	Планові	Форми	Максимальна

	місткість (годин)*	терміни виконання	контролю	кількість балів
<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>
Денна форма навчання				
<u>1</u> семестр номер семестру				
І. О б о в ' я з к о в і				
<i>Види робіт на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях</i>				
Опрацювання та підготовка тем розділу 1. Науково-дослідницька діяльність та її види, форми, основні результати наукових досліджень.	40	Перше-четверте семінарські заняття	Усне опитування	40
Опрацювання та підготовка тем розділу 2. Види наукових робіт.	20	П'яте-восьме семінарські заняття	Усне опитування	20
Разом балів за обов'язкові види СРСР				60
ІІ. В и б і р к о в і				
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>				
Підготовка доповіді на одну із запропонованих тем	-	Протягом семестру	Презентація	10
Разом балів за вибіркові види СРСР				10
Всього балів за СРС у <u>1</u> семестрі				70

Заочна форма навчання				
кількість годин СРС згідно з навчальним планом <u>80</u>				
Види самостійної роботи	Трудо-місткість (годин)*	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>
Заочна форма навчання				
<u>1, 2</u> триместр номер триместру				
І. О б о в ' я з к о в і				
<i>Види робіт на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях</i>				
Опрацювання та підготовка тем розділу 1. Науково-дослідницька діяльність та її види, форми, основні результати наукових досліджень.	40	Перше семінарське заняття	Усне опитування, контрольна робота	30
Опрацювання та підготовка тем розділу 2. Види наукових робіт.	40	Друге семінарське заняття	Усне опитування, контрольна робота	30
Разом балів за обов'язкові види СРСР				60
ІІ. В и б і р к о в і				
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>				

Підготовка реферату на одну із запропонованих тем	-	Протягом триместру	Реферат	10
Разом балів за вибіркові види СРСР				10
Всього балів за СРС у 2 триместрі				70

6. Питання для самоконтролю

1. Загальна схема наукового дослідження.
2. Композиція наукової роботи.
3. Вимоги до змісту наукової роботи.
4. Прийоми викладення наукових матеріалів.
5. Мова і стиль наукової праці.
6. Організація творчої діяльності.
7. Робота над статтями.
8. Робота над доповідями.
9. Загальнонаукові принципи пізнавальної діяльності людини.
10. Конкретнонаукова (або частковонаукова) методологія.
11. Поняття «метод», «прийом», «методика». Групи загальнонаукових методів дослідження.
12. Методи емпіричного дослідження: їхній зміст та вимоги до виконання.
13. Сутність використання методів індукції та дедукції в реальному перекладацькому процесі.
14. Методи емпіричного та теоретичного рівнів дослідження: їхній зміст та вимоги до виконання.
15. Методи теоретичного дослідження: їхній зміст та вимоги до виконання.
16. Методи лінгвістичного дослідження.
17. Літературознавчі методи.
18. Методи педагогічних досліджень.
19. Надання грифу Міністерства освіти і науки України.
20. Форми звітності при наукових дослідженнях.
21. Апробації результатів дослідження.
22. Авторський, друкований, обліково-видавничий аркуш.
23. Абзац як найпростіша рубрика тексту: особливості написання.
24. Джерела наукових досліджень. Їх класифікація.
25. Монографія: поняття, алгоритм написання.
26. Дисертація: оформлення, подання до захисту, захист.
27. Рецензія. Вимоги до написання. Внесення правок після рецензування.
28. Вимоги до підготовки підручників і навчальних посібників.
29. Праксеологічна культура. Її основні принципи та важливість для наукової діяльності.
30. Законодавство, науково-технічна політика й нормативна база наукових досліджень в Україні.

7. Підсумковий контроль

Перелік питань для підготовки до заліку:

1. Наукове вивчення як основна форма наукової роботи.
2. Поняття «наука»: його основні визначення. Мета науки. Наукові напрямки.
3. Історія становлення науки. Розвиток різних галузей наук. Сучасний стан науки в Україні та світі.
4. Поняття «метод», «прийом», «методика». Групи загальнонаукових методів дослідження.
5. Методи емпіричного дослідження: їхній зміст та вимоги до виконання.
6. Методи емпіричного та теоретичного рівнів дослідження: їхній зміст та вимоги до виконання.
7. Методи теоретичного дослідження: їхній зміст та вимоги до виконання.
8. Філологічні методи дослідження: визначення, дослідники, впровадження.
9. Педагогічні методи дослідження: визначення, дослідники, впровадження.
10. Загальна схема наукового дослідження.
11. Композиція наукової роботи.
12. Вимоги до змісту наукової роботи.
13. Обґрунтування актуальності обраної теми.
14. Постановка мети і конкретних завдань дослідження.
15. Визначення об'єкта і предмета дослідження.
16. Вибір методів (методики) проведення дослідження.
17. Опис процесу дослідження.
18. Формулювання висновків і оцінка отриманих результатів.
19. Обговорення результатів дослідження.
20. Наукова інформація та її джерела.
21. Робота із джерелами інформації.
22. Поняття, терміни та роль інформації в проведенні наукових досліджень.
23. Значення якості інформації в наукових дослідженнях.
24. Види інформації та методика оволодіння нею в процесі дослідження.
25. Інформація в інформаційно-пошукових системах бібліотек та установах науково-технічної інформації.
26. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації та автоматизовані системи обробки інформації на ЕОМ. Каталоги, їх види та характеристика.
27. Джерела наукових досліджень. Їх класифікація.
28. Законодавство, науково-технічна політика й нормативна база наукових досліджень в Україні.
29. Сутність наукових документів та їх види.
30. Методика роботи з інформаційними джерелами, вимоги до роботи над текстом.
31. Основні принципи наукової праці.
32. Техніка роботи при написанні наукового дослідження.
33. Складання та призначення робочої картотеки літератури.
34. Конспект літературного джерела. Види та призначення конспекту.
35. Реферат. Види рефератів. Структура та оформлення реферату.
36. Курсова робота: загальна характеристика, послідовність виконання, підготовчий етап, робота з текстом, оформлення.
37. Керівництво курсовою роботою, рецензування та захист.

38. Дипломна робота: загальна характеристика, послідовність виконання, підготовчий етап, робота з текстом, оформлення.
39. Керівництво дипломною роботою, рецензування та захист.
40. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Оформлення документів на магістерську дипломну роботу. Етапи написання. Підготовка до захисту.
41. Характерні недоліки при виконанні курсових та дипломних робіт.
42. Анотація. Основні вимоги до написання.
43. Рубрикація тексту. Абзац як найпростіша рубрика: особливості написання.
44. Зміст та написання розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів.
45. Мова і стиль наукової праці.
46. Синтаксис наукової мови.
47. Загальні вимоги до оформлення наукової роботи.
48. Подання текстового матеріалу.
49. Правила подання ілюстрацій.
50. Подання таблиць.
51. Загальні правила подання формул.
52. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.
53. Правила оформлення додатків.
54. Правила оформлення використаних джерел.
55. Наукова публікація та основні види.
56. Головні функції наукових публікацій. Наукове видання.
57. Монографія: поняття, алгоритм написання.
58. Наукова стаття, вимоги до оформлення.
59. Авторський, друкований, обліково-видавничий аркуш.
60. Дисертація: оформлення, подання до захисту, захист.
61. Доповідь: види та вимоги до підготовки. Тези доповіді, алгоритм тези.
62. Рецензія. Вимоги до написання. Внесення правок після рецензування.
63. Вимоги до підготовки підручників і навчальних посібників.
64. Методика підготовки та оформлення публікацій.
65. Прийоми викладення наукових матеріалів.
66. Структура звіту про НДР (науково-дослідну роботу).
67. Форми впровадження результатів наукового дослідження.
68. Надання грифу Міністерства освіти і науки України.
69. Форми звітності при наукових дослідженнях.
70. Апробації результатів дослідження.

8. Система оцінювання роботи студентів з дисципліни.

Вся робота за семестр (триместр – для заочної форми навчання) оцінюється у 100 балів. За кількістю набраних балів визначається групова рейтингова оцінка з дисципліни за семестр (триместр – для заочної форми навчання) і звичайна оцінка, що проставляється у залікову книжку. 30 балів студент отримує при відмінному складанні заліку, 60 балів при відмінній підготовці до семінарських занять та максимально 10 балів – за презентацію доповіді.

Відповідність підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

9. Список рекомендованої літератури

Картка інформаційного забезпечення дисципліни

№ п/п	Бібліографічний опис джерела	Місце знаходження (основні бібліотеки міста та ін.)			
		ЧНУ ім.П.Могили	Обласна наукова бібліотека ім.О.Гмирьова	Міська центральна бібліотека ім. М.Кропивницького	Інтернет, внутрішня мережа (адреса)
1. Основні джерела					
1	Білуха М. П. Основи наукових досліджень : підручник / М. П. Білуха. — К. : Вища школа, 1997. — 271 с.	-	-	+	-
2	Бюлетень ВАК України. — 2000. — № 2.	-	+	+	-
3	Бюлетень ВАК України. — 2009. — № 5.	-	+	+	-
4	Бюлетень ВАК України. — 2011. — № 9-10.	-	+	+	-
5	Колесников О. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / О. В. Колесников. — [2-ге вид. випр. та доп.]. — К. : Центр учбової літератури, 2011. — 144 с.	-	-	+	-
6	Основи наукових досліджень : конспект лекцій / [укладач Е. В. Колісниченко]. — Суми : Сумський державний університет, 2012. — 83 с.	-	+	-	-
7	Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : навч. посібник / В. І. Романчиков. — Київ : Видавництво "Центр учбової літератури", 2007. —	-	+	-	-

	254 с.				
8	Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / Г. С. Цехмістрова. — Київ : Видавничий Дім "Слово", 2004. — 240 с.	-	+	-	-
2. Додаткові джерела					
1	Запорожець Г.В. Методичні вказівки до виконання кваліфікаційних (випускних) робіт з англійської філології / Г.В. Запорожець, Н. М. Лебединцева. — Миколаїв : Видавництво МДГУ ім. Петра Могили, 2002. — 31 с.	+	-	-	-
2	Шейко В. М. Організація та методика науково дослідницької діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. — К. : Освіта. — 2002. — 295 с.	-	+	+	-
3	Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня : методичні поради / [Автор-упорядник Л. А. Пономаренко]. — [4-е вид., випр. і доп.]. — К. : Редакція "Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України", Видавництво "Толока", 2010. — 80 с.	-	+	-	-

10. Словник дисципліни

Абсолютне – те, що існує через себе, отже самостійне, безумовне за своєю суттю і безвідносно до будь-чого, незалежне, «досконале», мислення, що передбачає відображення в людській свідомості предметів і явищ об'єктивної дійсності, мисленого відокремлення від другорядних властивостей і відносин та виділення загальної ознаки, що характеризує клас предметів.

Академік – академічне звання дійсних членів НАН та галузевих академій України: найвище вчене звання, яке мають особи, обрані до Академій наук.

Аксіома – твердження, положення, що приймаються без доведення.

Актуальність теми – сучасність, злободенність, важливість будь-чого на даний момент і в даній ситуації для вирішення даної проблеми.

Алгоритм – система правил для розв'язування певного типу задач.

Аналіз – розчленування цілого на складові частини (сторони, ознаки, властивості, відносин) з метою детального вивчення.

Аналогія – міркування, в яких із подібності двох об'єктів за окремими ознаками робиться висновок про подібність і за іншими ознаками. Використовується при висуненні гіпотез, дає поштовх до висловлювання припущень.

Анкетування – один із засобів письмового опитування значної кількості респондентів за повною схемою анкети або опитувального листа.

Анотація – короткі відомості про книгу, статтю, монографію.

Апорія – суперечність в міркуванні, яка здається непереборною.

Аспект – точка зору, якою розглядається об'єкт дослідження.

Аспектація – пошук оптимального вигляду наукової роботи.

Валідність – критерії оцінки якості тексту.

Верифікація – перевірка, емпіричне підтвердження теоретичних положень науки шляхом співставлення з об'єктом дослідження, даними відчуття та експерименту, це повторюваність результату дослідження.

Визначення (дефініція) – стисле наукове визначення змісту якогось поняття.

Вимірювання – операція, в основі якої лежить порівняння об'єктів за певними подібними властивостями чи ознаками з використанням кількісних характеристик.

Відображення – загальна властивість матерії, яка полягає в тому, що за певних умов взаємодії одна матеріальна система відтворює в специфічній для неї формі певні сторони іншої системи, яка взаємодіє з нею.

Відчуття – відображення властивостей предметів об'єктивної дійсності, що впливають на органи чуття; як відображення об'єктивних властивостей речей відчуття є засобом пізнання дійсності.

Генезис – процес створення та становлення будь-якого природного чи соціального явища.

Гіпотеза – наукове передбачення, припущення, істинність якого не визначено, висунуте для пояснення будь-яких явищ, процесів, причин, які зумовлюють даний наслідок.

Гносеологія – вчення про сутність і закономірності пізнання.

Дедукція – форма достовірного умовиводу від загального положення до часткового, в якому висновок про окремі випадки множинної сукупності робиться на основі знання про загальні властивості всієї множини.

Довідково-інформаційний фонд – це сукупність упорядкованих первинних документів і довідково-пошукового апарату, призначених для задоволення інформаційних потреб.

Доказ – обґрунтування (встановлення) істинності будь-якого твердження за допомогою інших тверджень, істинність яких доведена.

Експеримент – апробація досліджуваних явищ у контрольованих, штучно створених умовах.

Задача наукова – теоретична задача, що вимагає встановлення невідомої раніше певної закономірності, властивості чи явища.

Засоби науки – методи мислення, емпіричного дослідження, а також технічні засоби.

Збірник – це видання, яке складається із окремих робіт різних авторів, присвячених одному напрямку, з різних його галузей.

Ідеалізація – конструювання об'єктів, яких немає в дійсності або які практично не здійснились, наділення об'єктів властивостями, які відповідають ідеалу.

Ідея – це продукт людського мислення, форма духовно-пізнавального відображення дійсності, спрямована на перетворення. У ній відображається не лише об'єкт вивчення, але й усвідомлюється мета та її практичне втілення. Оволодіваючи масами людей, ідея здатна ставати великою перетворюючою матеріальною силою.

Імпліцитно – заплутано, сплутано, опосередковано (міститься в поданому міркуванні).

Індукція – метод дослідження та спосіб міркування, при яких загальний висновок будується на основі часткових посилок.

Каталог алфавітний – система карток з описом видання, розташованих в порядку алфавіту за прізвищем авторів та назвами публікації, незалежно від їхнього змісту.

Каталог предметний – містить дані про літературу з певного предмета та інформацію про її згрупування за предметними рубриками, які теж розташовані в алфавітному порядку.

Компіляція – наукова праця, яка розроблена на основі запозичених в інших авторів матеріалів без самостійного дослідження та обробки.

Концепція – система поглядів на будь-що, головна думка при визначенні мети та завдань дослідження шляхів його проведення. Проведений задум, конструктивний принцип різних видів діяльності.

Метод дослідження – засіб досягнення мети, пізнання явищ дійсності в їх взаємозв'язку і розвитку. Спосіб відтворення досліджуваного об'єкту або предмету.

Методологія дослідження – сукупність конкретних прийомів і способів для проведення будь-якого наукового дослідження.

Моделювання – вивчення об'єкту (оригіналу) шляхом створення і дослідження його копії (моделі), яка заміняє оригінал з певних сторін, які цікавлять пізнання і підлягають вивченню, непрямий, опосередкований метод наукового дослідження.

Монографія – наукове видання, що містить повне і вичерпне всебічне дослідження якоїсь однієї проблеми чи теми.

Наукометрія – галузь наукознавства, яка займається статистичними дослідженнями структури і динаміки наукової інформації.

Об'єкт дослідження – процес або явище, яке породжує проблемну ситуацію і обране для дослідження.

Парадигма – поняття сучасної науки, яке означає особливий спосіб організації наукових знань щодо того чи іншого бачення світу та відповідні зразки або моделі дослідження. Зміна парадигми розглядається наукою як революція.

Періодичне видання – це журнали, бюлетні та інші видання з різних галузей науки і техніки з викладом матеріалу в популярній доступній формі.

Поняття – відображення найбільш суттєвих і властивих предмету чи явищу ознак.

Предмет дослідження – все те, що знаходиться в межах об'єкту дослідження у визначеному аспекті пізнання. Це досліджувані з певною метою властивості, ставлення до об'єкту. Конкретне матеріальне явище, що сприймається органами чуття.

Принципи – головні вихідні положення будь-якої теорії, вчення, науки; внутрішні переконання людини, її усталений погляд на те чи інше питання.

Проблема – велика множинність наукових питань майбутніх досліджень; складне теоретичне або практичне питання, що потребує дослідження.

Прогнозування – спеціальне наукове дослідження конкурентних перспектив розвитку будь-якого явища; процес наукового передбачення майбутнього стану предмета чи явища на основі аналізу його минулого й сучасного, систематична, науково-обґрунтована інформація про якісні і кількісні характеристики розвитку цього предмета чи явища в перспективі.

Резюме – короткий висновок, що містить основні положення доповіді, промови, наукові праці, дискусії. Вказівка на зміст первинної роботи, гранично лаконічна,

може бути у вигляді одного речення. Розміщується в кінці статті й містить інформацію оцінного характеру.

Релятивність – відносність людських знань.

Реферат – письмова форма доповіді на певну тему, зміст лише повідомляє про щось, а не переконує в чомусь; інформативне видання, яке визначає короткий виклад змісту наукового дослідження.

Синтез – поєднання раніше виділених частин предмету дослідження в єдине ціле.

Спостереження – це метод цілеспрямованого дослідження об'єктивної дійсності, в тому вигляді, в якому вона існує в природі та суспільстві і доступна безпосередньо для сприйняття людиною без втручання в неї.

Теза – стислий виклад основних положень, наукової праці, статті, доповіді, який передбачає попереднє ознайомлення учасників семінарів, конференцій, симпозіумів з результатами наукового дослідження.

Тема – наукове завдання, яке охоплює визначну галузь наукового дослідження.

Узагальнення – логічна дія, в процесі якої здійснюється перехід від одиничного до загального. Узагальнення відбувається шляхом абстрагування при утворенні понять, суджень, теорії.

Умовивід – це така форма мислення, в результаті якої з одного або кількох суджень, що відображають зв'язки і відношення предметів об'єктивної дійсності виводиться нове судження, міркування, нова думка, що містить вже нове знання про досліджувані предмети, явища, процеси.

Уява – психічний процес, що полягає у створенні людиною нових образів, думок, на основі її попереднього досвіду. Особливим видом уяви є мрія.

Цитата – дослівний уривок з твору, чийсь вислів, що наводиться (письмово чи усно) як підтвердження або заперечення певної думки чи ілюстрації до фактичного матеріалу.